

BELÜGYMINISZTERIUM

A közfoglalkoztatás szerepe a hazai foglalkoztatásban

Budapest
2015. szeptember 29.

Széll Kálmán terv

„Mindennapos élettapasztalat: ha munka van, minden van – ha munka nincs, semmi nincs.” **Minden társadalmi probléma** - elszegényedés, inaktívak növekvő aránya, falvak elnépesedése, közszolgáltatások finanszírozási gondjai, egyetlen okra vezethető vissza: **az alacsony foglalkoztatási szintre.**

„A közmunka keretében lehetőséget kell biztosítani a romáknak, a szakképzetlen munkavállalóknak.”

Mindenkinek munkát kell adni, aki képes dolgozni. Ennek megoldása, hogy olyan közmunkaprogramot kell indítani:

- amely sok embernek ad munkát,
- rég halogatott, fontos problémát old meg (pl. gátak, víztározók megépítése, belvízelvezető csatornák kialakítása, karbantartása).

Nemzeti Reformprogram

A Kormány 2014-ben tovább folytatta a korábbi években elkezdett hosszabb távú reformok végrehajtását, több intézkedést tett a munkaerő aktivizálása és a foglalkoztatás növelése érdekében.

Tovább erősödött a közfoglalkoztatás rendszere, mivel a program jelentős szerepet tölt be

- a tartósan munkanélküliek foglalkoztathatóságának javításában,
- az inaktív népesség aktiválásában.

EURÓPA 2020 CÉLKITŰZÉSEK

Magyarország a foglalkoztatási szint javítására irányuló Európa 2020 célkitűzéshez kapcsolódva a 20-64 év közötti népesség foglalkoztatási arányának 75 %-ra növelését tűzte ki célul 2020-ig.

A foglalkoztatási célkitűzés és az elsődleges munkaerő-piaci foglalkoztatás bővítése érdekében a Kormány számos intézkedést tett, és tervez 2015. évre, melyek három nagy csoportba sorolhatók a célcsoport foglalkoztatási helyzete alapján.

- Az első lépés a **tartósan munkanélküliek vagy inaktívak** (alacsony iskolai végzettségűek, romák, magas munkanélküliségű térségekben élők) számára **átmeneti foglalkoztatási lehetőség biztosítása a közfoglalkoztatás megerősítésével**. 2014-ben a közfoglalkoztatásban résztvevők átlagos létszáma 178 ezer fő volt, azaz 41%-ot emelkedett éves szinten.
- Következő lépésként a **közfoglalkoztatásból a nyílt munkaerőpiacra való kivezetést elősegítő eszközök** fokozása, többek között a képzési programokba bevontak számának növelése és a képzések minőségének javítása mellett a közvetíthetőség feltételeinek javításával valósult meg.
- Emellett a szociális gazdaság önfenntartó képességének erősítése kiegészül **a társadalmi vállalkozások ösztönzésével** piacképes termékek és szolgáltatások előállításának támogatásán keresztül is.

A 2014. ÉVI ORSZÁGSPECIFIKUS AJÁNLÁSOK VÉGREHAJTÁSA

2014-et megelőzően is több intézkedést tett a munkaerő aktivizálása és a foglalkoztatás növelése érdekében.

A kínálati oldalt érintően átalakult

- a munkajövedelmek adóztatásának rendszere,
- új munka törvénykönyvet fogadott el a Parlament,
- a szociális ellátórendszer munkára ösztönző irányba alakult át, amit az aktív munkaerő-piaci eszközök megerősítése egészített ki, továbbá
- jelentős aktivizáló hatással bírt a közfoglalkoztatási programok kiszélesítése.

A keresleti oldalon

- az adórendszer átalakításával a foglalkoztatás költségeit a munkáltatói oldalon csökkentő adó- és járulékkedvezmény-rendszer bevezetése hatott pozitívan, mely többszázezer munkavállaló alkalmazását tette lehetővé.
- 2014-ben folytatta a Kormány a szak- és felnőttképzés átalakítását, a duális szakképzés elterjesztésével jelentős lépéseket tett a munkaerő- kereslet és kínálat közelítése érdekében.

A 2014. ÉVI ORSZÁGSPECIFIKUS AJÁNLÁSOK VÉGREHAJTÁSA

- Kiemelt célként tekint a **fiatalok foglalkoztatási helyzetének erősítésére**, és annak **hosszú távú fenntarthatóságára**
  - A fiatalok elhelyezkedési esélyei jelentősen javultak, a 25 év alatti fiatalok foglalkoztatása jelentősen emelkedett „Első munkahely garancia” program, és a Munkahelyvédelmi Akció folytatásaként értékelhető az Ifjúsági Garancia rendszere
  - Hosszabb távon cél, hogy a fiatalok a belépést követő 4 hónapon belül állásajánlathoz, munkatapasztalathoz, oktatásban vagy képzésben való részvételhez jussanak.
- Magyarország a **25 év feletti korcsoport által elérhető aktív munkaerő-piaci eszközöket is tovább erősíti, illetve fenntartja** a munkanélküliek és inaktívak foglalkoztatásának előmozdítására.
  - célja egyrészt a hátrányos helyzetű álláskeresők nyílt munkaerőpiacra való belépésének segítése (személyre szabott, a helyi munkaerő-piaci lehetőségekhez és igényekhez igazodó képzésekkel, szolgáltatásokkal és a foglalkoztatás költségeinek átmeneti támogatásával), másrészt
  - az álláskeresőknak és a munkáltatóknak nyújtott szolgáltatások minőségének, hatékonyságának javítása Az aktív munkaerő-piaci programok hatékonyságának növelését támogatja **az álláskereső ügyfél-kategorizálási rendszere**, amelynek országos bevezetése és működtetése várhatóan 2016 januárjától kezdődik

A 2014. ÉVI ORSZÁGSPECIFIKUS AJÁNLÁSOK VÉGREHAJTÁSA

- Magyarország 2014 során is erősítette a **közfoglalkoztatás rendszerét**, mivel a program jelentős szerepet tölt be a tartósan munkanélküliek foglalkoztathatóságának javításában, az inaktív népesség aktiválásában.
- A rendszer fenntartását indokolja, hogy a célcsoport tartós piaci foglalkoztathatósága a munkaerő-kereslet további növekedésével párhuzamosan látszik csak megvalósíthatónak.
- Az átmeneti jelleg a célcsoport sajátosságai miatt több éves időtávon érvényesíthető. A tartós **állástalanságból kilépés több lépcsős, képzést és foglalkoztatást is alkalmazó támogatási folyamatként** valósulhat meg, ennek eredményessége a települési és járási gazdasági-társadalmi hátrányok jellegén is múlik. E csoport foglalkoztatási aktivizálása más eszközökkel (mint a segélyezés) sem járt nagyobb hatékonysággal.
- A közfoglalkoztatás rendszere nem váltja fel a jóléti politikákat vagy az aktív munkaerő-piaci eszközöket, hanem az a célja, hogy **átmenetet képezzen a segélyezésből a nyílt munkaerőpiacra**, emellett jelentős szociális felzárkóztató szerepe is van.
- A közfoglalkoztatás célzottságát javítja 2015 közepétől a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők nagyobb arányú bevonása a közfoglalkoztatási programokba, amely intézkedés **kapcsolódik a segélyezési rendszer átalakításához**.

A 2014. ÉVI ORSZÁGSPECIFIKUS AJÁNLÁSOK VÉGREHAJTÁSA

- A munkaerő-piaci reintegrációval a legrászorultabb, inaktív réteg rendszeres munkajövedelemhez jut, aktivitásuk nő.
- További intézkedések segítik elő a közfoglalkoztatásból a nyílt munkaerő-piacra való átmenetet: az ajánlásnak megfelelően a **képzések és a szolgáltatások fejlesztése erősíti a közfoglalkoztatás aktiváló erejét.**

A közfoglalkoztatásból a nyílt munkaerő-piacra való kivezetést és a **közvetíthetőség feltételeinek javítását** elősegítő jogszabályváltozások értelmében ezentúl a közfoglalkoztatási jogviszonyban álló

- köteles elfogadni a felajánlott elsődleges munkaerő-piaci munkahelyet, ide értve az egyszerűsített foglalkoztatás keretében felajánlott munkalehetőséget,
  - mentesül a munkavégzési kötelezettség alól az állásinterjú idejére, továbbá
  - a 25 év alattiak esetében a közfoglalkoztatás nem minősül megfelelő állásajánlatnak.
- Jogszabály-módosítás segíti elő továbbá a **szociális szövetkezetek önfenntartó képességének erősítését.** Mindezek mellett a leghátrányosabb helyzetű csoportok célzott felzárkóztatásához, munkaerő-piaci integrációjához járul hozzá a **hajléktalanok közfoglalkoztatása** többek között mentorszolgáltatással, életvezetési képzéssel és egészségügyi ellátással kiegészítve a foglalkoztatást.

Ezek eredményeképpen

- 2015-ben is jelentősen nő azok száma, akik a segély helyett bérből teremthetik meg a megélhetésükhöz szükséges jövedelmet.
- A **segélyezési rendszer átalakítása** során egységessé válik a szétaprózódott szociális segélyezési rendszer.
- 2015. március 1-jétől az átalakítást követően az állam és az önkormányzat segélyezéssel kapcsolatos feladatai és a felelősségi körök egyértelműen elválnak,
- a segélyezési rendszer átláthatóbbá válik, amely így megfelelőbben reagál a helyi, térségi problémákra, valamint jobb lefedettséget biztosít a helyben lakó rászorultak számára.
- A finanszírozási rendszer kiemelten támogatja a forráshiányban szenvedő településeket azáltal, hogy a központi forrást közöttük az adóerő-képességük szerint sávosan osztja el, több forrást biztosítva az alacsony adóerő-képességű önkormányzatok számára. Azoknak az önkormányzatoknak, amelyek a rászorulókat ellátását az adóerő-képesség alapján biztosított forrás felhasználásával sem tudják megfelelően biztosítani, pályázati úton lehetőségük lesz rendkívüli támogatást igényelni.

Mit jelent a közfoglalkoztatás?

- A közfoglalkoztatás: területfejlesztés, vidékfejlesztés, munkahelyteremtés – **átmeneti munkalehetőség biztosítása** – állami pénzeszközök felhasználásával.
- Az állam tranzitfoglalkoztatási lehetőséget biztosít azok számára, akik a munkaerőpiacon egészségi állapotuk, képzetlenségük, életkoruk miatt, vagy bármely más okból hátrányban vannak, és ezért az önálló álláskeresésük eredménytelen.
- A közfoglalkoztatás az ország minden területén – azonban **kiemelten a hátrányos helyzetű térségekben** – járási startmunka programokban teszi lehetővé a munkavégzést.
- A közfoglalkoztatással megvalósuló tevékenység **értéket teremt**, hasznos mind az egyén, mind a társadalom számára.
- A közfoglalkoztatási speciális jogviszony.

A közfoglalkoztatás helyzete

A kormány politikai alapelve: segély helyett munkát.

Együttműködve az üzleti világgal cél a TELJES FOGLALKOZTATOTTSÁG elérése → aki dolgozni akar, az dolgozhasson.

Cél:

- a teljes foglalkoztatottság megvalósítása, valamint ezzel összefüggésben a jövedelempótló támogatások (pl. foglalkoztatást helyettesítő támogatás) kivezetése,
- a nyilvántartott álláskeresők között mért foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők 2014. évi éves átlagos létszámának 25%-kal történő csökkentése 2015. július 1-je és 2016. június 30-a között,
- 2018-ra senkinek se legyen szüksége jövedelempótló támogatásra, mert lesz munkája, amelyből megélhet, sőt gyarapodhat is.

A közfoglalkoztatási rendszer céljai

A 2015. év közfoglalkoztatással összefüggő céljai az alábbiak:

- a) A 2015. évnek kiemelt prioritása a Start-munkaprogram folytatása, fokozatos kiterjesztése, jellemzően hosszabb időtartamú programok indítása mellett.
- b) Az elsődleges munkaerőpiacról kiszorultak, különösen a munkaerőpiacon hátrányban lévők, a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők, az alacsony iskolai végzettségűek, az álláskereséssel összefüggésben egyéb ellátásra nem jogosult álláskeresőek, valamint a tartósan munka nélkül lévők (kiemelten a megváltozott munkaképességűek, a hajléktalanok, menekültek és oltalmazott jogállásúak, roma nemzetiségű álláskeresőek) foglalkoztatásának és foglalkoztathatóságának növelése.
- c) Cél a nyilvántartott álláskeresők között mért foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők 2014. évi éves átlagos létszámának 25%-kal történő csökkentése 2015. július 1-je és 2016. június 30-a között.

A közfoglalkoztatási rendszer céljai (folyt.)

d) Az értékteremtő, hasznos, a helyi sajátosságokon alapuló, a település önfenntartását elősegítő programok támogatása.

A fenti célok megvalósítása érdekében azok a programok kapnak prioritást, amelyek:

- a természeti és épített környezet védelmét;
- a közétkeztetés minőségének javítását – a helyben megtermelt termények felhasználásával –, e tekintetben önellátó, önfenntartó települések kialakítását (ide értve a szociális földprogram megvalósítását is);
- fokozottan támaszkodva a karitatív szervezetek közreműködésére, a rendezett közösségi terek, élhető települések megvalósítását;
- a helyi sajátosságokra, zártkerti területekre épülő fejlesztések megvalósítását;
- a roma lakosság lakhatását, társadalmi integrációját;
- a területi vízrendezési, vízkár-elhárítási és mezőgazdasági vízhasznosítási feladatokban a közfoglalkoztatottak fokozottabb bevonását segítik elő.

Magyar Munka Terv (Széll Kálmán Terv) célkitűzései

- Rugalmas munkaerőpiac
  - Munkatörvény módosítása, korszerű munkajogi szabályozás kialakítása
  - aktív munkaerő-piaci intézkedések és
  - az egész életen át tartó tanulás lehetőségeinek megteremtése
- Versenyképes munkaerő
  - a gazdasági igényeihez igazodó szakképzés megteremtése
  - átfogó, a szakképzés minden elemére kiterjedő átalakítása
  - szakképzés mellett a felnőttképzést is új alapokra kell helyezni, megvalósítása érdekében a felnőttképzés szabályozásának új rendszerére van szükség.
- A munkahelyteremtés és a legális foglalkoztatás ösztönzése a versenyszférában
  - jelentős számú új és hosszútávon fenntartható munkahelyek létrehozása
  - Vállalkozások számára kedvező feltételek megteremtése
- Támogatott munkahelyek a tartósan munkanélküliek számára
  - Az első és legfontosabb pillér a **nyílt munkaerő-piaci elhelyezkedés** ösztönzése és támogatása többek között célzott bér- és járulékutalványokkal, kiemelt figyelmet fordítva a mikro-, kis és középvállalatokra.
  - A második pillért a **szociális gazdaság** jelenti, ami a helyi lehetőségekre építve szervezi meg a munkanélküliek foglalkoztatását részben állami támogatásból, részben pedig saját bevételeiből. Ez egy átmeneti foglalkoztatási forma, amelynek célja hosszabb távon, hogy átvezessen a nyílt munkaerő-piaci foglalkoztatásba.
  - A harmadik pillér a **közfoglalkoztatás**, amely szorosan összefügg a szociális ellátások rendszerének munkára ösztönző átalakításával és amelynek keretében az állam maga szervezi meg azoknak az átmeneti foglalkoztatását, akiknek az első két pillér jelenleg nem kínál reálisan munkalehetőséget.

A közfoglalkoztatási rendszer stratégiai céljai

Stratégiai célok közé tartozik:

- az Európa 2020 Stratégia keretén belül a 20-64 évesek foglalkoztatási rátájának 75 %-ra történő emelése,
- Magyarországon a közfoglalkoztatás segítségével a teljes foglalkoztatás elérése,
- mindenki számára, akinek az elsődleges munkaerő-piac nem képes foglalkoztatási lehetőséget biztosítani, de akar és képes dolgozni, annak a közfoglalkoztatás keretében lehetősége nyíljon értékteremtő, a közösség számára is hasznos munkavégzésre,
- egyéni és csoportos tanácsadási formák alkalmazásával, a közfoglalkoztatottak munkaerő-piaci informáltságának, tájékozottságának erősítése, álláskeresési technikákkal történő megismertetése révén az önálló álláskeresésre való felkészítés támogatása,
- az elsődleges munkaerő-piacra történő kijutás támogatása,
- államilag elismert szakképesítések megszerzésének támogatása, továbbá az alapvető iskolai végzettség és a szükséges alapkompetenciák megszerzését célzó programok támogatása.

A közfoglalkoztatás támogatási formái

- **hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás** - legfeljebb 12 hónap időtartam, napi 6-8 órás munkaidő, a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól szóló törvény szerinti rehabilitációs ellátásban részesülő személyek esetében 4-8 órás munkaidő
- **mintaprogram** - legfeljebb 12 hónap időtartam, napi 6 vagy 8 óra lehet, a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól szóló törvény szerinti rehabilitációs ellátásban részesülő személyek esetében 4-8 óra
- **országos közfoglalkoztatási program** - legfeljebb 12 hónap időtartam, napi 6 vagy 8 óra lehet, a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól szóló törvény szerinti rehabilitációs ellátásban részesülő személyek esetében 4-8 óra

Kistérségi startmunka mintaprogramok típusai

1. Belvíz-elvezetési program
2. Mezőgazdasági utak karbantartása
3. Mezőgazdasági projekt
4. Bio- és megújuló energiafelhasználás
5. Közúthálózat javítása
6. Illegális hulladéklerakó felszámolása
7. Helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatás megvalósulása 2015. évben

A közfoglalkoztatási rendszer keretei

➤ *Közfoglalkoztatási előirányzat mértéke*

2012. évben **137,35 Mrd Ft**,

2013. évben **179,89 Mrd Ft**,

2014. évben 183,8 Mrd Ft + 47,3 Mrd Ft, összesen **231,1 Mrd Ft**

2015. évben **270 Mrd Ft**

2016. évben 340 Mrd Ft került meghatározásra.

➤ *A Belügyminisztérium által felügyelt közfoglalkoztatási programokba*

2011. és 2012. évben megközelítőleg **306 ezer fő**

2013. évben több mint **387 ezer fő**

2014. december 31-ig végéig **452 ezer fő** bevonása.

2015. július 20-ig **351 ezer fő** valósult/valósul meg.

BELÜGYMINISZTERIUM

Közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó képzések

Közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó képzések

A közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó képzések a **TÁMOP 2.1.6 -12/1 „Újra tanulok”** európai uniós kiemelt program keretében valósulnak meg.

A közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó képzési programok:

- **A kistérségi startmunka mintaprogramhoz** kapcsolódó mezőgazdasági képzések (START)
- **Országos közfoglalkoztatási** programokhoz kapcsolódó képzések
- **Egyéb közfoglalkoztatáshoz** kapcsolódó képzések (gyógynövény)
- **Halmazottan hátrányos kistéleplüléseken** megvalósuló (LHH-s) képzések
- **2013/2014. évi Téli közfoglalkoztatáshoz** kapcsolódó képzések
- **2014/2015. évi Téli közfoglalkoztatáshoz** kapcsolódó képzések
- **Általános közfoglalkoztatáshoz** kapcsolódó képzések

GINOP/EFOP

CÉL:

- 50 000 fő új közfoglalkoztatott képzésbe bevonása (2015. II. félév)

• Forrás: GINOP, EFOP

EFOP és a GINOP 6. közötti lehatárolás alapján

- EFOP-ban a felzárkóztató képzést és az alapkompentenciák fejlesztését
kb. 10 Mrd Ft közel 30.000 fő
- GINOP-ban a szakmai képzések – 1173/2015. (III. 24.) Korm. határozat
(BM-NGM)

Keretösszeg 30 Mrd Ft, közel 80.000 fő.

A felhívás tervezett meghirdetése 2015. július

Tervezett képzési területek :

- saját életvitelt segítő felzárkóztató alapkompentenciákat fejlesztő programok
- nyílt munkaerő-piacon is hasznosítható szakmai ismeretek megszerzése
- komplex programok részeként a megújuló energiaforráshoz kapcsolódó képzések
- foglalkoztatási szövetkezetekben hasznosítható un. „ezermester” képzések

TÁMOP 2.1.6. – Eddigi eredmények (2015. 38. hét)

	Képzésbe bevtak	Képzést sikeresen befejezők	Képzésből lemorzso- lódottak	Képzésbe bevt romák
2013 / 2014. évi Téi közfoglalkoztatás	99 571	94 319	5 107	22 072
2014 / 2015. évi Téi közfoglalkoztatás	28 002	26 112	1 589	6 927
Start (akkreditált - mezőgazdaság) összesen	19 421	17 619	1 802	4 294
Országos programokhoz kapcsolódó	14 869	13 682	153	1 624
Egyéb, közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó képzés (gyógynövény)	420	389	31	92
LHH képzések (OKJ)	5 694	5 244	440	1 874
1,2 Mrd Ft keretemelés terhére	2 027	34	10	445
Maradvány összesen (közfoglalkoztatás)	1 683	0	3	492
Általános képzésekbe bevt közfoglalkoztatottak	359	178	3	22
Közfoglalkoztatottak képzési adatai összesen	172 046	157 577	9 138	37 842

Új aktiváló elemek a közfoglalkoztatottak (re)integrációja érdekében

(A közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló **2011. évi CVI. törvény** változása)

- **Közfoglalkoztatási jogviszonynak minősül**, ha közfoglalkoztatási program keretében a közfoglalkoztatott naptári évenként legfeljebb **3 nap időtartamú munkaerő-piaci szolgáltatásban vesz részt**.
- A közfoglalkoztatott **mentesül a munkavégzési kötelezettsége alól az állásinterjún való részvétel idejére** a nyílt munkaerőpiacon történő munkaviszony létesítése céljából.
- A **távollét tartamára állásidőre járó bér** illeti meg.
  - (Elutasítás következménye lehet: közfoglalkoztatásból 3 hónapos kizárás, törlés 60 napra a nyilvántartásból, valamint érinti az FHT-t)

BELÜGYMINISZTERIUM

„Jó gyakorlatok” képekben

BELÜGYMINISZTERIUM

BELÜGYMINISZTERIUM

BELÜGYMINISZTERIUM

BELÜGYMINISZTERIUM

BELÜGYMINISZTERIUM

KÖSZÖNÖM MEGTISZTELŐ FIGYELMÜKET!

Réthy Pál
főosztályvezető
pal.rethy@bm.gov.hu

Közfoglalkoztatási és Vízügyi Helyettes Államtitkárság
Közfoglalkoztatási Stratégiai és Koordinációs Főosztály